

Олеся ДОЛИНСЬКА, Інна ШОРОБУРА, Олена БНИЦЬКА

ІННОВАЦІЇ В ТУРИЗМІ

У статті розглянуто інноваційний туризм, шляхи запровадження інноваційного туризму. Визначено сутність поняття “інноваційного” туризму. Визначено переваги та чинники інноваційного туризму. Дослідження перспектив розвитку інноваційного туризму.

Ключові слова: туризм, інноваційний туризм, використання інновацій у туризмі.

Постановка науково-практичної проблеми, актуальність і новизна дослідження. За останні роки туризм значно розвинувся завдяки прогресу в технологіях, зміні споживчих уподобань і зростаючому усвідомленню необхідності екологічних і відповідальних подорожей. Інноваційний туризм представляє собою динамічний та трансформаційний сектор із величезним потенціалом. Розвиток інновацій в туризмі та його роль у формуванні майбутніх подорожей є надзвичайно важливим. Технологічні інновації були рушійною силою для трансформації індустрії туризму. Поява інтернету, смартфонів і додатків кардинально змінила спосіб планування, бронювання подорожей туристів. Поява новітніх засобів інформації та зв'язку суттєво вплинула на життя людей і виробництво в суспільстві. Сьогодні туристичну галузь та роботу туристичних компаній неможливо уявити без використання Інтернету. Сучасна аудіо- та відеотехніка внесла значні зміни у технологію управління. Управління здійснюється в реальному часі тощо. Віртуальна реальність і доповнена реальність покращують подорожі, дозволяючи мандрівникам “попередньо переглянути” пункти призначення. Крім того, сучасні технології підвищують безпеку та прозорість бронювання і оплати.

Актуальність інноваційного туризму полягає в тому, що перспективи подальших технологічних інновацій багатообіцяючі. Штучний інтелект може персоналізувати рекомендації щодо подорожей, роблячи їх більш відповідними індивідуальним уподобанням. За допомогою інтернету можна створити розумні та унікальні, персоналізовані напрямки, підвищуючи зручність для туристів. Оскільки мережі 5G стають все більш поширеними, послуги перекладу в реальному часі стануть доступнішими, відкриваючи перед туристами все більше кордонів, оскільки будуть відсутні мовні бар'єри.

Аналіз останніх публікацій за темою дослідження. В останні роки тема інновацій у туризмі стала предметом інтенсивного дослідження та обговорення в літературних джерелах. Останні публікації відзначають ключові тенденції та висвітлюють сучасний стан цього

напрямку галузі туризму. Інновації в туризмі досліджували у своїх працях науковці: Н. Власова, О. Гарбера, О. Давидова, Н. Семенченко та інші. У своїх дослідженнях науковці: М. Бойко, О. Головінов, Л. Гопкало, О. Кальченко, Т. Кіндрик, Л. Маклашина, С. Мельниченко, В. Новиков, Ю. Пшеничних, А. Саак, та інші, вивчали різні аспекти інновацій у галузі туризму. Незважаючи на визнану важливість інновацій у туристичній індустрії, на сьогоднішній день багато питань залишаються недостатньо дослідженими та потребують уваги та уточнень. Проте, одним із важливих аспектів досліджень є відсутність чіткого визначення терміна “інновації в туризмі”. Також відсутня єдина класифікація таких інновацій

Викладення основного матеріалу. Туристичну індустрію становлять підприємства різних галузей економіки, спрямовані на задоволення потреб і побажань туристів. Основною метою цих підприємств є організація комфортного та високоякісного обслуговування туристів. Функції цих підприємств включають створення, реалізацію та організацію споживання послуг і товарів туристичного призначення. У широкому розумінні, туристична індустрія охоплює готелі, засоби транспорту, заклади харчування, об'єкти розваг, а також об'єкти пізнавального, лікувального, оздоровчого, спортивного, релігійно-культурного та іншого призначення. Вона включає в себе організації, що здійснюють туроператорську та турагентську діяльність, а також надають туристично-екскурсійні послуги. Ключовим фактором розвитку економіки та туристичної індустрії є інновації [9].

Інноваційний туризм означає використання інноваційних технологій, підходів і стратегій для покращення та трансформації індустрії туризму. Це передбачає застосування передових рішень для надання туристам унікальних і покращених вражень від подорожей, а також приносить користь напрямкам, підприємствам і місцевим громадам [3].

Всесвітня туристична організація визначає інновації в туризмі, як спільні дії, що відбуваються між урядами, академічними колами,

корпораціями, малими та середніми підприємствами, інвесторами, бізнес-партнерами та іншими зацікавленими сторонами.

Стимулювання успішної туристичної інноваційної та підприємницької екосистеми вимагає підключення всіх зацікавлених сторін до можливостей співпраці та визначення пріоритетів для розвитку потенціалу в галузі туризму та технологій. Політика урядів держав та державних установ, спрямована на підтримку інновацій, торгівлі та впровадження технологій, в цілому сприяє інноваціям у сфері туризму. Академічні гуртки визначають основні напрями сталих інновацій у туризмі, розробляють моделі, надають урядам та стартапам необхідні знання. Корпорації активно працюють над створенням нових технологій, підвищують свою експертизу в інноваціях, впроваджують нові організаційні структури та стратегії технологій, а також інвестують у відкриті інновації. Стартапи вносять свій вклад у розробку та впровадження революційних технологій у туризмі, враховують та задовольняють потреби мандрівників, пропонують інноваційні рішення. Інвестори активно вкладають кошти у проекти сталого розвитку, пов'язані з туризмом та технологіями, сприяють росту та міжнародній експансії корпорацій, напрямків та стартапів. Підтримка бізнес-партнерів сприяє розвитку стартапів, які впливають на туристичний ланцюг створення вартості, будь то безпосередньо чи опосередковано [11].

Впровадження інновацій у діяльності туристичних підприємств є вимогою сьогодення оскільки загострення конкуренції та зростання пропозицій стандартизованих туристичних продуктів ставлять перед підприємствами завдання пошуку новаторських рішень. Перенасичення населення багатьма традиційними напрямками поїздок змушує туристичні компанії шукати інноваційні шляхи привертання уваги та задоволення нових потреб подорожуючих. Зростання потреби населення в знайомстві зі способом життя в інших регіонах і одержанні нових знань підкреслює важливість розширення та вдосконалення туристичних послуг [6]. Гармонійне поєднання привабливих умов відпочинку та подорожей, включаючи природні і культурні особливості, можливості проведення дозвілля та отримання специфічних товарів, піднімає вимоги до інновацій в галузі туризму. Технологічний прогрес підштовхує до впровадження новітніх технологій у сфері туризму. Нові напрями розвитку науки і техніки, поява нових технологій, створюючи підґрунтя для новаторських рішень у галузі туризму.

На сьогоднішній день у галузі туризму

активно використовуються нові технології, зокрема програми електронного бронювання та складання турів [10]. Поява нових програм такого типу спричинило не лише зниження витрат на засоби зв'язку, а й створило можливість працювати усім учасникам туристичного ринку як у "єдиному офісі". Використання таких програм дозволяє агентствам отримувати актуальну та достовірну інформацію про ціни та наявність вільних місць у будь-який момент часу, а також здійснювати контроль за процесом замовлення на кожному його етапі. Різні системи бронювання мають свої особливості, вони відрізняються за набором послуг та методами роботи. Наприклад, серед найбільш популярних у світі можна відзначити програми, такі як *Galileo*, *Amadeus*, *Sabre*, *Worldspan* та інші, які займають визнані позиції на ринку.

Інноваційний туризм охоплює різні аспекти, такі як:

1) Цифрова трансформація: інтеграція цифрових технологій, таких як мобільні програми, веб-сайти та віртуальна реальність, у туристичний сектор для покращення процесів бронювання, навігації та обміну інформацією.

2) Розумні напрямки: впровадження технологій розумного міста та створення ефективних і взаємопов'язаних туристичних напрямків із покращеними послугами та інфраструктурою.

3) Персоналізація: використання аналітики даних і штучного інтелекту для надання персоналізованих рекомендацій щодо подорожей і досвіду з урахуванням індивідуальних уподобань і поведінки.

4) Віртуальна та доповнена реальність: надання віртуальних турів або досвіду доповненої реальності, щоб мандрівники могли досліджувати напрямки та історичні місця у більш захоплюючий спосіб.

5) Економіка спільного використання: такі платформи, як *Airbnb* і *Uber*, змінили сектори розміщення та транспортування, зробивши подорожі доступнішими.

6) Технологія блокчейн: використання блокчейну для безпечних і прозорих транзакцій, що може бути особливо корисним у туристичній індустрії для бронювання, продажу квитків і підтвердження особи.

7) Використання сенсорних елементів. Використовує сенсор для залучення п'яти почуттів для створення вражень.

Використання інновацій в туризмі має на меті впровадження сталого та відповідального туризму. Інноваційний туризм приділяє значну увагу стійкості та відповідальним практикам. Мандрівники все більше усвідом-

люють свій екологічний вплив і шукають екологічно чисті варіанти туризму [7]. Екотуризм, громадський туризм і програми збереження дикої природи набирають обертів. Екологічно чисте житло, альтернативний транспорт і відновлювані джерела енергії стають стандартними пропозиціями. Перспективи розвитку сталого туризму є обнадійливими, оскільки зміна клімату стає актуальною проблемою, індустрія туризму має можливість подати приклад. Практика відповідального туризму є важливою для збереження природних і культурних скарбів світу.

У світі все більше туристів приділяють увагу осмисленому туризму, шукаючи більш змістовних подорожей, вони прагнуть зв'язку з місцевою культурою, традиціями та людьми. Як наслідок, перспективи для автентичних та досвідчених подорожей чудові. Інноваційний туризм заохочує мандрівників брати участь у практичних заходах, таких як кулінарні курси, ремісничі майстерні та культурні обміни [2]. Все більше туристів користуються такими платформами, як *Airbnb* і місцевими платформами оренди, щоб під час подорожі жити як місцеві жителі. Очікується, що ця тенденція зростатиме, що призведе до більш різноманітних та персоналізованих подорожей. Оскільки туристи все більше екологічно свідомі то і туристична система повинна адаптуватися, щоб задовольнити ці вимоги.

Використання інновацій у туризмі також має позитивний вплив на оздоровчий туризм: розвиток напрямків і послуг, орієнтованих на оздоровлення, які забезпечують фізичне та психічне благополуччя мандрівників. Оздоровчий туризм переживає неабиякий розвиток завдяки прагненню до фізичного, психічного та духовного благополуччя. Інновації в цьому секторі включають оздоровчі відпочинки, курорти, йогу, медитацію та медичний туризм [8]. У світі після пандемії мандрівники приділяють більше уваги здоров'ю та безпеці. Перспективи індустрії оздоровчого туризму чудові. Оскільки глобальні проблеми зі здоров'ям зберігаються, мандрівники продовжуватимуть віддавати пріоритет напрямкам і послугам, які сприяють оздоровленню. Такі інновації, як додатки, орієнтовані на здоров'я, медичні послуги та оздоровчі технології, продовжуватимуть формувати і забезпечувати цю зростаючу нішу.

Багато країн світу активно застосовують інноваційні технології у туризмі, демонструючи успішні приклади. Наприклад у Японії активно використовують можливості віртуальної реальності у туризмі. Певні історичні місця, такі як древні храми та замки, використовують

для віртуальних екскурсій, що дозволяє туристам відвідувати унікальні місця на відстані від об'єкта. У Новій Зеландії постійна практика використання дронів для створення унікальних та креативних матеріалів у туризмі. Дрони дозволяють створювати захоплюючі відео та фото матеріали з неймовірних куточків країни, що привертають увагу подорожуючих.

У Ісландії використовують технології *IoT* (*Internet of Things*) (Інтернет речей) для розробки "розумних" туристичних послуг. Наприклад, сенсори можуть надавати туристам розширені дані про погоду, географію, або розташування цікавих об'єктів. Сінгапур практикує використання інтерактивних експозицій та використання штучного інтелекту у туризмі. Наприклад, чат-боти здатні відповідати на питання та надавати інформацію туристам про визначні місця, ресторани, транспорт та багато іншого. У Іспанії є практика використання *Big Data* та аналітики для вивчення поведінки туристів. Аналізуючи дані з різних джерел, Іспанія створює персоналізовані пропозиції для туристів, адаптуючи свої послуги до конкретних потреб. Ці приклади свідчать про широкі можливості використання інновацій у туризмі, допомагаючи покращити якість послуг та забезпечити більш інтерактивний та персоналізований досвід для подорожуючих.

QR-коди, як інноваційна технологія, завоювали величезну популярність в різних сферах життя, у тому числі й у туризмі. Їх універсальність та здатність забезпечити швидкий доступ до інформації зробили їх надзвичайно корисними в цій галузі. Це надзвичайно потужний інструмент, що відкриває безліч можливостей для подорожуючих і компаній, пов'язаних з галуззю туризму [1]. Однією з ключових переваг QR-кодів у туризмі є їх використання для надання додаткової інформації. Туристи можуть отримати доступ до розширеної інформації про певні місця, пам'ятки, архітектурні споруди чи навіть до історії місцевостей, просто навівши смартфон на QR-код. Це дозволяє розширити знання та розуміння подорожуючих про відвідувані місця. Крім того, QR-коди широко використовуються для зручності бронювання готелів, ресторанів чи екскурсій. Завдяки ним можна легко сканувати та отримувати доступ до різних послуг, використовуючи свій смартфон. Це робить процес планування подорожі більш зручним та швидким. Також QR-коди можуть використовуватися для збору відгуків та оцінок від туристів. Вони можуть швидко відсканувати код та надати свої враження про місце чи послугу. Це допомагає покращити якість послуг та зробити подорожі ще

приємнішими для майбутніх туристів. Загалом, застосування QR-кодів у туризмі відкриває широкий спектр можливостей для збагачення подорожей, забезпечення зручності та швидкості у використанні послуг та робить інтерактивне знайомство з новими місцями більш захопливим та надзвичайно ефективним.

Штучний інтелект є одним з перспективних технологій використання у туристичній галузі. Він дає можливість прискорити і оптимізувати процеси та послуги, що пов'язані з подорожами [4]. Він змінює спосіб, яким туристи шукають та планують подорожі, робить їх більш зручними та персоналізованими. Однією з головних функцій залучення штучного інтелекту є персоналізоване планування подорожі. Алгоритми штучного інтелекту аналізують величезні обсяги даних про користувачів, їхні уподобання, історію подорожей та інші аспекти, створюючи індивідуальні рекомендації. Це дозволяє туристам отримати належні рекомендації стосовно готелів, ресторанів, екскурсій і розваг, відповідно до їхніх уподобань.

Крім того, штучний інтелект використовується для покращення обслуговування клієнтів у готелях та інших туристичних послуг. Від автоматизованої реєстрації гостей до розумних чат-ботів, що відповідають на запитання, штучний інтелект дозволяє впроваджувати інновації та підвищувати рівень обслуговування. У туристичних агентствах і онлайн-платформах штучний інтелект може використовуватися для прогнозування попиту та ціноутворення. Алгоритми аналізують дані та ринкові тенденції, що дозволяє швидко реагувати на зміни та пропонувати конкурентоспроможні ціни. Зокрема, розвиток технологій голосових команд дозволяє розуміти та реагувати на запити туристів, що сприяє зручності та швидкості обслуговування. Штучний інтелект та його різновиди, що використовуються у туризмі покликані підвищити ефективність, зручність та індивідуальний підхід до кожного туриста, зробивши його подорожі більш персоналізованими.

Розвиток туризму також визначається культурними інноваціями. Інтерактивні музеї, культурні фестивалі та заходи, що взаємодіють із традиційними цінностями, створюють не лише туристичний продукт, а й сприяють збереженню та популяризації культурного спадку.

Інтерактивні музеї – це не просто споруди, де зібрані артефакти та твори мистецтва. Це культурні платформи, які завдяки передовим технологіям перетворюють традиційні уявлення про музеї в сучасні осередки. Інтерактивність в музейному середовищі дозволяє кожному відвідувачеві налаштувати свій власний

маршрут. Відтак, відвідування музею стає більш персоналізованим та відповідає індивідуальним інтересам та захопленням. Замість статичних експозицій інтерактивні виставки надають відвідувачам можливість взаємодії з експонатами. Сенсорні екрани, віртуальна реальність, аудіогіди – це інструменти, які роблять відвідування музею захоплюючим та навчально-корисним.

Завдяки використанню передових технологій, інтерактивні музеї можуть використовувати віртуальну реальність та віртуальні тури для поглибленого вивчення теми виставки. Це дозволяє відвідувачам буквально “взаємодіяти” із минулим чи віртуальним світом. Інтерактивність в музейному середовищі впливає на навчання та розвиток відвідувачів, зокрема дітей. Забавні та освітні ігри, квести та віртуальні експерименти роблять відвідування музею цікавим і корисним для всіх вікових категорій. Інтерактивні музеї стають більш інклюзивними, дозволяючи людям із різними особливостями брати участь у культурних заходах та отримувати нові знання через доступні технології.

Сучасні інтерактивні музеї не обмежуються лише відображенням історії чи мистецтва. Вони стають центрами для обговорень, інновацій та творчості, де відвідувачі можуть взяти участь у заходах, майстер-класах та інших формах активності. Розглянемо кілька прикладів інтерактивних музеїв у різних країнах світу:

1. Музей науки та промисловості (Чикаго, США). Знаменитий своїми великими експонатами та інтерактивними виставками, цей музей пропонує відвідувачам експерименти та взаємодію з наукою. Від імітації торнадо до величезного скелета Тиранозавра, кожен відвідувач отримує можливість побувати у світі науки.

2. Лувр (Париж, Франція). Серед численних світових музеїв інтерактивні елементи в Луврі вражають своєю інноваційністю. Наприклад, віртуальні екскурсії та додатки дозволяють відвідувачам детальніше досліджувати шедеври світового мистецтва, надаючи контекст і історію кожному твору.

3. Національний центральний музей Кореї (Сеул, Південна Корея) Цей музей спеціалізується на сенсорних інсталяціях та вражає відвідувачів своєю технологічною креативністю. Експозиції тут розроблені так, щоб надихати людей на емоційні враження через використання світлових, звукових та тактильних ефектів.

4. Музей природознавства (Лондон, Велика Британія). Інтерактивні виставки в

цьому музеї дозволяють відвідувачам відправитися в подорож у минуле Лондона. Зі спеціальними додатками та експонатами, вони можуть "відчути" події та взаємодіяти з історією міста.

Ці приклади вказують на те, як інтерактивні музеї стають експериментальними лабораторіями, де культура та технології об'єднуються для створення неповторного досвіду для кожного відвідувача.

У сучасному світі музеї стають не лише хранителями минулого, але й інноваційними центрами, які впроваджують та відображають передові технології та творчі рішення. Україна, багата на історію та культурну спадщину, також відчуває вплив інновацій у своїх музеях, перетворюючи їх на захопливі та освітні простори. Один із прикладів інноваційних музеїв в Україні – це Музей Науки у Львові. Замість традиційного підходу, музей використовує сучасні технології, такі як віртуальна реальність, інтерактивні виставки та аудіо-гиди, щоб зробити відвідування більш захоплюючим та доступним для різних аудиторій.

Українські музеї також активно впроваджують інновації в онлайн-просторі. Віртуальні екскурсії, інтерактивні виставки та електронні

ресурси стають доступними для глобальної аудиторії, розширюючи можливості вивчення та розуміння української культури. Інноваційні музеї в Україні визначають новий рівень культурного досвіду, роблячи його більш відкритим, інтерактивним та привабливим. Це свідчення того, що культурна спадщина може і повинна взаємодіяти з сучасністю, надихаючи та розширюючи горизонти відвідувачів.

Туристично-інформаційні центри в сучасному світі виконують значущу роль у вдосконаленні та розвитку індустрії туризму. Їхня функція не обмежується лише наданням базової інформації, але також охоплює активну участь у реалізації інноваційних підходів. Туристично-інформаційні центри можуть бути платформами для впровадження сучасних технологій у туристичну галузь. Вони забезпечують доступ до мобільних додатків, веб-сайтів та інтерактивних карт, допомагаючи туристам отримати актуальну та персоналізовану інформацію про подорожі. За даними Державного агентства розвитку туризму в Україні працює 88 туристично-інноваційних центрів (Рис. 1) [5].

Рис. 1. Туристично-інформаційні центри України

Висновок. Отже, інновації лежать в основі еволюції туризму, формуючи те, як ми подорожуємо та пізнаємо світ. Інноваційний туризм має великі перспективи для розвитку у майбутньому. Швидкі темпи технологічного прогресу в поєднанні зі зміною уподобань мандрівників змінюють наше сприйняття світу. Для реалізації інновацій зацікавлені сторони галузі повинні адаптуватися, інвестувати в ін-

новації та надавати пріоритет відповідальним і стійким практикам. Оскільки світ продовжує змінюватися, сектор туризму залишатиметься в центрі інновацій та прогресу. Визначено, що сучасна туристична індустрія є комплексом виробничих, транспортних, торговельних, сервісних підприємств і засобів розміщення, які спрямовані на задоволення попиту на туристичні товари та послуги. Інновації, що є основою

економічного росту та підвищення конкурентоспроможності підприємств туризму, відрізняються своєрідністю, включаючи сервісний характер, легкість копіювання та запозичення з інших сфер діяльності.

Інноваційний туризм не тільки покращує досвід відвідувачів, але також може призвести до збільшення доходів, створення робочих місць і сталого розвитку напрямків. Він захо-

чує креативність, здатність до адаптації та використання новітніх технологій, щоб задовольнити потреби та очікування сучасних мандрівників, що постійно змінюються.

Перспективу подальших наукових розвідок вбачаємо у розробці ефективних механізмів залучення інвестицій в інноваційні туристичні проекти з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

Література:

1. Батрак В. І., Франчук В. М. (2014) Використання QR-кодів. *Інформаційно-комунікаційні технології в освіті*. № 1. С. 6–7.
2. Власова Н. М., Смирнова В. В., Семенченко Н. Ю. (2009) Інноваційна діяльність в туристичному бізнесі. *Культура народів Причорномор'я*. № 176. С. 113–114.
3. Гарбера О. Є. (2009) Основні теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності в туристичному господарстві України. *Інвестиції: практика та досвід*. № 23. С. 29–31.
4. Давидова О. Г. (2015) Особливості застосування інновацій у розвиток туристичної галузі України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Серія “Економіка”. № 7 (172). С. 65–69.
5. Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ) “ДАРТ оновив перелік туристично-інформаційних центрів України”. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/dart-onoviv-perelik-turistichno-informatsiynih-centriv-ukrayini>
6. Жукович І. А. (2015) Методологічні аспекти формування вибіркової сукупності звітних одиниць для проведення обстеження інноваційної діяльності підприємств. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. № 3 (46). С. 7–12.
7. Кіндрік Т. О., Голованов О. М. (2010) Інноваційна діяльність в туристичному господарстві України. Матеріали конференції “Ефективні інструменти сучасних наук”. URL: <https://infotour.in.ua/kindryk.htm>
8. Полотай О. І., Мізюк Б. М. (2016) Управління інформаційною безпекою в туристичній галузі. *Інформаційна безпека в сучасному суспільстві*: збірник тез доповідей II Міжнар. наук.-тех. конф. Львів: ЛДУ БЖД. С. 72–73.
9. Скрипченко І. Т. (2021) Інноваційні технології в туризмі: навчальний посібник. Дніпро: Журфонд. 137 с.
10. Чернікова В. І. (2012) Особливості інновацій у туризмі. *Вісник ДІТБ*. № 16. С. 89–94.
11. World tourism organization “What is innovation”. URL: <https://www.unwto.org/what-is-tourism-innovation> (дата звернення: 12.11.2023).

References:

1. Batrak V. I., Franchuk V. M. (2014) Vykorystannia QR-kodiv. *Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii v osviti*. № 1. S. 6–7. (In Ukrainian).
2. Vlasova N. M., Smyrnova V. V., Semenchenko N. Yu. (2009) Innovatsiina diialnist v turystychnomu biznesi. *Kultura narodiv Prychornomor'ia*. № 176. S. 113–114. (In Ukrainian).
3. Harbera O. Ye. (2009) Osnovni teoretychni ta praktychni aspekty innovatsiinoi diialnosti v turystychnomu hospodarstvi Ukrainy. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. № 23. S. 29–31. (In Ukrainian).
4. Davydova O. H. (2015) Osoblyvosti zastosuvannia innovatsii u rozvytok turystychnoi haluzi Ukrainy. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*. Seriiia “Ekonomika”. № 7 (172). S. 65–69. (In Ukrainian).
5. Derzhavne ahentstvo rozvytku turyzmu (DART) “DART onovyv perelik turystychno-informatsiinykh tsentriv Ukrainy”. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/dart-onoviv-perelik-turistichno-informatsiynih-centriv-ukrayini>
6. Zhukovykh I. A. (2015) Metodolohichni aspekty formuvannia vybirchovoi sukupnosti zvitnykh odynts dla provedennia obstezhennia innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii statystyky, obliku ta audytu*. № 3 (46). S. 7–12. (In Ukrainian).
7. Kindryk T. O., Holovanov O. M. (2010) Innovatsiina diialnist v turystychnomu hospodarstvi Ukrainy. Materialy konferentsii “Efektyvni instrumenty suchasnykh nauk”. URL: <https://infotour.in.ua/kindryk.htm>
8. Polotai O. I., Miziuk B. M. (2016) Upravlinnia informatsiinoiu bezpekoiu v turystychnii haluzi. *Informatsiina bezpeka v suchasnomu suspilstvi*: zbirnyk tez dopovidei II Mizhnar. nauk.-tekh. konf. Lviv: LDU BZhd. S. 72–73. (In Ukrainian).
9. Skrypchenko I. T. (2021) Innovatsiini tekhnolohii v turyzmi: navchalnyi posibnyk. Dnipro: Zhurfond. 137 s. (In Ukrainian).
10. Chernikova V. I. (2012) Osoblyvosti innovatsii u turyzmi. *Visnyk DITB*. № 16. S. 89–94. (In Ukrainian).
11. World tourism organization “What is innovation”. URL: <https://www.unwto.org/what-is-tourism-innovation>

Abstract:

Olesia DOLYNSKA, Inna SHOROBURA, Olena BINYTSKA. INNOVATIONS IN TOURISM

Tourism has evolved significantly in recent years, driven by advancements in technology, changing consumer preferences, and a growing awareness of the need for sustainable and responsible travel. Innovative tourism represents a dynamic and transformative sector with vast potential. This essay explores the prospects for the development of innovative tourism and its role in shaping the future of travel. Innovations in technology have been at the forefront of the tourism industry's transformation. The advent of the internet, smartphones, and apps has revolutionized the way travelers plan, book, and experience their journeys. Virtual reality and augmented reality are enhancing pre-trip experiences, allowing travelers to “preview” destinations. Moreover, block chain technology is enhancing security and transparency in bookings and transactions. The prospects for further technological innovations are promising. Artificial intelligence can personalize travel recommendations, making them more relevant to individual preferences. The Internet of Things can enable smart and connected destinations, enhancing convenience for tourists. As 5G networks become more widespread, real-time translation services and immersive experiences will become more accessible, changing how tourists engage with their surroundings. Sustainable and Responsible Tourism:

Innovative tourism places a strong emphasis on sustainability and responsible practices. Travelers are increasingly conscious of their ecological footprint and seek eco-friendly options. Eco-tourism, community-based tourism, and wildlife conservation programs are gaining traction. Eco-friendly accommodations, transportation alternatives, and renewable energy sources are becoming standard offerings. The prospects for sustainable tourism are encouraging. As climate change becomes a pressing concern, the tourism industry has an opportunity to lead by example. Innovations like electric and hydrogen-powered vehicles, sustainable architectural designs, and green energy solutions are driving the industry towards a more sustainable future. Responsible tourism practices are essential for preserving the world's natural and cultural treasures.

Authentic and Experiential Travel: Modern travelers are seeking more meaningful and immersive experiences. They desire connections with local cultures, traditions, and people. As a result, the prospects for authentic and experiential travel are bright. Innovative tourism encourages travelers to participate in hands-on experiences, such as cooking classes, artisan workshops, and cultural exchanges. Tourism has embraced the sharing economy, with platforms like Airbnb and local experience marketplaces, allowing travelers to live like locals. This trend is expected to grow, leading to more diversified and personalized travel experiences. As tourists increasingly seek unique and transformative experiences, destinations must adapt to meet these evolving demands. Health and wellness tourism has seen remarkable growth, driven by the pursuit of physical, mental, and spiritual well-being. Innovations in this sector include wellness retreats, spa resorts, yoga and meditation tourism, and medical tourism. In a post-pandemic world, travelers are placing greater emphasis on health and safety. The prospects for the health and wellness tourism industry are excellent. As global health concerns persist, travelers will continue to prioritize destinations and services that promote well-being. Innovations such as health-focused apps, telemedicine services, and wellness technologies will continue to shape this growing niche.

Innovative tourism holds great promise for the future of the industry. The rapid pace of technological advancements, coupled with evolving traveler preferences, is reshaping the way we experience the world. Tourism's sustainable and responsible future, combined with the emphasis on authentic, experiential, and wellness travel, is paving the way for a more inclusive and enriching global tourism landscape. To realize these prospects, industry stakeholders must adapt, invest in innovation, and prioritize responsible and sustainable practices. As the world continues to change, the tourism sector will remain at the forefront of innovation and progress.

Keywords: tourism, innovative tourism, using innovations in tourism.

Надійшла 16.11.2023 р.